

LANDKREDITT

Karl Johans gt 45 0162 Oslo
Organisasjonsnr 838745512
Bankkonto 8101.05.25586
Telefon 23 10 35 00
Telefaks 23 10 35 07
Telefaks kredittavd 23 10 35 47
e-post: firmapost@landkreditt.no

10

Finansdepartementet
Postboks 8008, Dep

0030 Oslo.

KOPI

Oslo, 3. desember 1998

Vår ref.: ESJ/ -
(Bes benyttet ved henvendelse)

Høring av NOU 1998: 14 Finansforetak m.v. - Utredning nr. 4 fra Banklovkommisjonen.

Med henvisning til den generelle høringsfrist 31.12.1998 tillater Landkreditt seg å komme med en del merknader til Banklovkommisjonens utkast til lov om finansforetak m.v.

Vi legger vekt på bestemmelser i utkastet som etter vår mening spesielt angår Landkreditt. Det legges videre vekt på å fokusere på organisasjonsformen «kredittforening».

Innledningsvis ønsker vi særskilt å bemerke utkastets § 4 - 3 (1) hvor det framgår at «andre finansforetak enn bank og forsikringsselskap skal organiseres som aksjeselskap, allmennaksjeselskap eller selveiende (gjensidig) institusjon».

Etter dette vil det i framtiden ikke lenger være tillatt å danne kredittforeninger. Av sammenhengen i lovteksten går det fram at eksisterende foreninger skal kunne fortsette sin virksomhet.

§ 4 - 3 (1) betyr et klart inngrep i retten til å organisere samvirke. Organisering av økonomisk virksomhet som samvirkeforetak, hvor brukernytten er en bærende motivasjon for foretaket, har stor utbredelse både i Norge og internasjonalt. Gjennom omforente prinsipper som grunnlag for vedtekter og driftsopplegg framstår samvirkemodellen som både velfundert og velfungerende. Samvirkemodellen har en rekke fortrinn, og utviklingen framover bør preges av at myndighetene legger til rette for at denne organisasjonsformen kan benyttes i økende grad.

Vi vil ikke unnlate å nevne at innføringen av en ny lov om finansieringsvirksomhet i 1976 medførte at man tok bort adgangen til å organisere finansieringsforetak som andelslag. Dette hadde som konsekvens at Sentralkassen for Bøndernes Driftskreditt måtte omdannes til enten aksjeselskap eller stiftelse. Dette innebar at fokus for drift av selskapet skulle flyttes fra brukernytte til avkastning for eier. Vi frykter at en fjerning av adgangen til å etablere nye kredittforeninger vil føre til at foreningsformen tvinges bort.

Vi ser også at antallet kredittforeninger er blitt sterkt redusert gjennom de siste årene. Vi oppfatter dette helt klart som et resultat av de føringer som gis av Stortinget gjennom lovverket. Effekten blir også ofte forsterket gjennom den mer detaljerte regulering av hverdagen som skjer gjennom regler og forskrifter fra departementet og andre forvaltningsorganer.

Samvirke er og vil være en høyst aktuell organisasjonsform i Norge, spesielt innen enkelte næringer (landbruk, fiske) og blant enkelte interessegrupper (forbruk, bolig). Vi kan ikke se noen grunn til at en ny lov skal avskjære denne organisasjonsformen innen visse bransjer, og vi vil protestere mot at muligheten for framtidig danning av samvirkeforetak innen kreditt / finans faller bort.

Landkreditt er den eneste fullt operative kredittforening i Norge idag. Dette gir ikke grunnlag for å heve at kredittforeningskonseptet er uegnet når det gjelder framtidige nydannelser. Samvirkeidéen bør som utgangspunkt kunne praktiseres gjennom alle kategorier forretningsmessige foretak. Dette avskjæres hvis adgangen til å danne kredittforeninger, eventuelt andre former for samvirke, faller bort.

Forslaget til § 4 - 3 (1) viser samtidig en generell desavuering av samvirke som vi ønsker å protestere mot.

Kommentarer til de enkelte paragrafer i utkastet:

(Lovteksten setter vi her i «gåseøyne», mens endringer / tilføyelser som foreslås, understrekes. (Parentes) i loyteksten betyr at noe foreslås tatt ut):

§ 1 - 2 (1) b)

«kredittforetak herunder kredittforeninger, d.v.s. kredittinstitusjon som ikke er bank».

Alternativ: «kredittforetak herunder kredittforeninger og annen samvirkemessig organisering, d.v.s. kredittinstitusjoner som ikke er bank».

Kommentar: Landkreditt ønsker allerede her å markere organisasjonsformen kredittforening, eventuelt andre former for samvirke, jfr. drøftelsen foran.

§ 1 - 3 (2)

«Som finanskonsern regnes her også konserngruppe som er etablert ved avtale mellom selveiende finansforetak basert på felles vedtektsfestede selskapsorganer eller annen felles ledelse av den samlede virksomhet og / eller andre finansforetak som ikke er organisert som aksjeselskap eller allmennaksjeselskap, og som er godkjent av Kongen».

Eventuelt kan den understrekede setning erstattes med at « --- selveiende finansforetak og / eller kredittforeninger basert på ---- « flettes inn lenger framme i teksten. Jfr. vår kommentar til § 4 - 3.

Kommentar: § 1 - 3 (2) vil hjemle f.eks. konserndannelse mellom sparebanker, jfr. også den aktuelle sammenslåing av Sparebanken Nor og Gjensidige. Vi ønsker en åpning for at også kredittforeninger kan tre inn i slike konserndannelser.

§ 1 - 11. Kredittinstitusjon.

(1) «Som kredittinstitusjon regnes i denne lov foretak hvis virksomhet består i å motta innskudd eller andre tilbakebetalingspliktige midler fra allmennheten og å yte lån for egen regning».

Kommentar: Det er nødvendig med en *presisering av begrepet «andre tilbakebetalingspliktige midler fra allmennheten» sett i forhold til «innskudd».*

I § 2 - 2 foreslås at «innskudd» fra en ubestemt krets av innskyttere bare kan mottas av «banker» m.v., og at Kongen kan gi nærmere regler om hva som regnes som innskudd. Det gis m.a.o. mulighet for en «forskrift om innskudd» som i prinsippet bør kunne avklare grensene mot «andre tilbakebetalingspliktige midler». Det står likevel ikke klart at sistnevnte midler blir tilstrekkelig definert i en

12
«forskrift om innskudd». Vi foreslår derfor en tilføyelse i § 2 - 2 (1) siste setning;

§ 2 - 2 (1), siste setning

«Kongen kan gi nærmere regler om hva som skal regnes som innskudd fra en ubestemt krets av innskyttere og for hva som skal regnes som andre tilbakebetalingspliktige midler fra allmennheten, jfr. § 1 - 11 (1).

Kommentar: I tillegg til det som nevnes foran, ser man at uttrykket «motta fra allmennheten andre tilbakebetalingspliktige midler som ikke er innskudd» går igjen i § 3 - 3 og relateres til kredittforetak. Dette understreker behovet for en klarlegging, enten ved at «andre midler» defineres som alt som ikke er «innskudd» eller på en mer utfyllende måte.

§ 2 - 10. Kooperative innkuddsordninger.

Vi foreslår som tittel: § 2 - 10. Innskudd i samvirkeforetak.

(1) «Samvirkelag, boligbyggelag, kredittforeninger og andre samvirkeforetak, herunder andelslag, kan imot innskudd fra sine medlemmer for å finansiere (lagets virksomhet) egen virksomhet når ikke annet følger av lov».

Kommentar: Vi foreslår at kredittforeninger og andre samvirkeforetak, herunder samvirkeforetak organisert som andelslag, likestilles med samvirkelag og boligbyggelag m.h.t. å kunne ta imot innskudd fra medlemmene til finansiering av egen virksomhet.

De samme regler om sikkerhet og tilsyn som oppstilles i § 2 - 10, 2. og 3. ledd vil gjelde også for kredittforeninger i slike forhold. I tillegg står virksomheten i kredittforeninger generelt under tilsyn av Kredittilsynet, noe som taler for at man på trygg basis bør kunne gi kredittforeninger adgang til å motta denne type innskudd.

§ 4 - 3. Andre finansforetak

(1) «Andre finansforetak enn bank og forsikringsselskap skal organiseres som aksjeselskap, allmennaksjeselskap, (eller) selveiende institusjon eller kredittforening.

Kommentar: Det vises til drøftelsen foran. Dette er en *kjernebestemmelse* for Landkreditt. Uten en markering i lovteksten, blir en for oss viktig adgang kuttet. Dette kan få den tilleggsvirkning at framtidig tilrettelegging og tenkning rundt kreditt- og finans etter hvert overser viktige saker som spesielt angår en kredittforening. På samme måte ser vi en lovtekst uten adgang til samvirkeorganisering som et eksempel på negativ holdning fra myndighetene til samvirke på mer generell basis.

§ 5 - 4. Styret

(3) «I foretak med minst (15) 30 ansatte som ikke har foretaksforsamling, kan et flertall av de ansatte kreve at ett styremedlem (og en observatør) velges av og blant de ansatte».

Kommentar: Tallet 15 i lovforslaget synes altfor lavt. Landkreditt foreslår 30 ansatte som tilsvarer bestemmelsen i aksjelovens § 6 - 4. Vi foreslår også at observatør utgår.

§ 5 - 17. Verv eller stilling i annet finansforetak

(3) «Forbudene i første og annet ledd gjelder ikke finansforetak i samme finanskonsern. Minst (en tredjedel) en fjerdedel av medlemmene i styret i et datterforetak i konsernet skal være personer som ikke er medlem av styret eller har stilling i foretak i konsernet. Styreleder i morselskapet i konsernet kan ikke være ansatt (eller styremedlem) i foretak i samme konsern».

Kommentar: § 5 - 17 erstatter gjeldende forskrift av 1.6.1990 nr. 433 om «gjensidig representasjon i styrende organer». Forskriften opererer med «en fjerdedel» og dette bør gi en tilfredsstillende fordeling. Jfr. også mindretallets forslag i Banklovkommisjonen.

Landkreditt kan godta at styreleder i datterselskap ikke kan være ansatt i samme konsern, men det synes lite praktisk at styreleder i morselskapet ikke skal kunne være styremedlem - eller styreleder - i et datterselskap.

§ 7 - 5. Konserngruppe av selveiende finansforetak og andre finansforetak som ikke er organisert som aksjeselskap eller allmennaksjeselskap.

Kommentar: Her foreslås paragrafens tittel utvidet, jfr. drøftingen u / § 1 - 3 foran. Formuleringene ellers i § 7 - 5 bør også tilpasses den utvidede tittelen.

Vennlig hilsen
LANDKREDITT

Inge Haugland
Inge Haugland
styreleder

Oddvar M Nordnes
Oddvar M Nordnes
adm. direktør